

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Dato:
12.09.2016
Saksbehandler:
Trine Olsen Kvile

Referanse:
201604834-4
Deres referanse:

Kommunelovutvalgets utredning 2016: 4 - Ny kommunelov - Høringsuttalelse

- Det vises til høringsbrev av 06.04.2016 med frist til å inngi hørings svar 06.10.2016.

Fylkesutvalget behandlet saken i møte den 07.09.2016 i sak FU 91/16. Protokoll fra saken hvor fylkesutvalgets vedtak fremgår vedlagt.

Med bakgrunn i høringsnotat og høringsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet datert 06.04.2016, slutter fylkesutvalget seg til følgende høringsuttalelse:

1. Forslag til ny kommunelov

Vestfold fylkeskommune har vurdert Kommunelovutvalgets utkast til ny kommunelov og særlig vurdert hvorvidt lovforslagene gir bedre selvstyre, lokaldemokrati og er gitt en hensiktsmessig utforming.

Kort oppsummert er det Vestfold fylkeskommunes syn at lovforslaget både innebærer en forenkling av dagens lovtekst og gir en mer hensiktsmessig utforming.

Vestfold fylkeskommune mener også at lovforslaget samlet bidrar til å styrke det kommunale selvstyre. Lovforslaget vil trolig også gi bedre lokaldemokrati ved at det foreslås tydelige regler om delegasjon av myndighet fra kommunestyret til andre folkevalgte organer, at kommunestyret får innsynsrett i administrasjonens dokumenter, nye regler om internkontroll og styrking av kontrollutvalget og at arbeidsdelingen mellom administrasjon og folkevalgte blir tydeliggjort.

2. Kommentarer til de enkelte forslagene

2.1 Formålsparagrafen (NOU kap. 3)

Kommunelovutvalget har foreslått å lovfeste det kommunale selvstyre i en formålsbestemmelse.

Vestfold fylkeskommune mener at det er positivt at det fremgår av formålsbestemmelsen at loven skal fremme det kommunale selvstyre. En lovfesting vil ha betydning ved tolkning av de øvrige bestemmelsene i kommuneloven, og vil medføre økt samfunnsmessig bevissthet om det kommunale selvstyre.

2.2 Kommunalt selvstyre (NOU kap. 4)

Utvalget har foreslått å lovfeste forholdet mellom stat og kommune ved at det kommunale og fylkeskommunale selvstyret ikke bør begrenses mer enn det som er nødvendig for å ivareta nasjonale mål.

I forslag til ny kommunallag i Sverige (SOU 2015:24), er forholdet mellom stat og kommune/fylkeskommune foreslått regulert i §§1 og 2;

«Allmänna befogenheter och lokaliseringsprincipen

1 § Kommuner och landsting får själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller landstingets område eller deras medlemmar.

Uppgifter som andra har hand om

2 § Kommuner och landsting får inte ha hand om sådana angelägenheter som enbart staten, en annan kommun, ett annat landsting eller någon annan ska ha hand om».

Ny kommunelov § 2-2, 1. ledd kunne ha vært bygd opp på tilsvarende vis, dvs. at det kommunale og fylkeskommunale selvstyret avgrenses mot oppgaver og tjenester som er lagt til staten, annen kommune, fylkeskommune eller som er andre organer.

Vestfold fylkeskommune mener at ordlyden i § 2-2, 3. ledd også kunne ha vært endret for å tydeliggjøre formålet.

Vestfold fylkeskommune foreslår at § 2-2, 3. ledd endres til:

«Kommuner og fylkeskommuner bør ha inntekter som kan disponeres fritt, innenfor rammene av nasjonal økonomisk politikk».

2.3 Folkevalgte og folkevalgte organer (NOU kap. 8.4, 8.6, 8.7, 8.8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17)

Vestfold fylkeskommune støtter i hovedsak utvalgets forslag om lovbestemmelser om folkevalgte og folkevalgte organer.

Utvalget har foreslått at ordfører skal kunne fratras vervet med 9/10 flertall i kommunestyret dersom ordfører blir vurdert som ikke skikket til det. Lovforslaget har ikke definert hvilke kriterier som skal legges til grunn for at en ordfører skal kunne anses som ikke skikket til vervet. Dette vil kunne by på vanskelige tolknings- og avgrensningsspørsmål. *Vestfold fylkeskommune støtter derfor mindretallet i utvalget som foreslår at kommunestyret ikke skal kunne frata ordfører vervet.*

Utvalget har foreslått at adgangen til delegasjon av myndighet til å treffe vedtak i saker, bare gjelder dersom kommuneloven eller annen lov gir adgang til det. Forslaget innebærer en innskrenkning i dagens regler om kommunestyre og fylkesting sin adgang til delegasjon. Etter gjeldende rett, har kommunestyre og fylkesting adgang til å delegere lovpålagte oppgaver dersom det ikke strider mot lov. Utvalgets forslag innebærer en svekkelse av kommunene og fylkeskommunenes selvstyre. *Vestfold fylkeskommune foreslår derfor å videreføre dagens regler om at kommunestyre og fylkesting har adgang til å delegere lovpålagte oppgaver dersom det ikke strider mot lov.*

I utredningen pkt. 8.8, nevner utvalget 3 alternative forslag til konsekvenser for kommunen dersom disposisjoner er foretatt uten fullmakt eller myndighet; 1) at kommunen ikke blir bundet, 2) at kommunen blir bundet eller 3) at avtalen kun har virkning for avtaler om dagligdagse forhold. *Vestfold fylkeskommune mener at dagens rettstilstand om at det ikke gjelder en alminnelig legitimasjonsregel bør videreføres. Vestfold fylkeskommune mener at det ikke bør lovreguleres konsekvenser for kommunen dersom disposisjoner er foretatt uten fullmakt eller myndighet.*

Vestfold fylkeskommune registrer at utvalget har foreslått at møter i folkevalgte organer kan avholdes som fjernmøter dersom kommunestyret eller fylkestinget selv beslutter dette. *Vestfold fylkeskommune mener at dette ikke bør avgjøres av et simpelt flertall, men av et kvalifisert flertall. Fjernmøter bør være tilgjengelige via lyd- og bildeopptak for offentligheten.* Utvalget har foreslått at øverste administrative leder i en kommune eller fylkeskommune skal

hete kommunedirektør. Vestfold fylkeskommune mener at rådmann og fylkesrådmann er innarbeidede stillingsbenevnelse på øverste administrative leder som bør videreføres for hhv. kommuner og fylkeskommuner.

2.4 Informasjon og innbyggerdeltagelse (NOU kap. 6 og 7)

Vestfold fylkeskommune støtter i hovedsak utvalgets forslag til lovbestemmelser om informasjon om kommunens virksomhet, innbyggerdeltagelse og folkeavstemminger.

2.5 Administrasjonen (NOU kap. 8.5 og 8.6)

Vestfold fylkeskommune er enig med utvalget i forslag til lovbestemmelser som tydeliggjør skillet mellom administrasjon og folkevalgte bl.a. forslag om regler for øverste administrative leder som tydeliggjør hvilke område ledelsesansvaret gjelder, ansvar for forsvarlig utredning og opplysning av saker og løpende personalansvar.

2.6 Kommunal økonomi (NOU kap. 19)

Vestfold fylkeskommune støtter Kommunelovutvalgets forslag om en egen formålsbestemmelse om økonomiforvaltningen hvor det fremgår at kommunene skal drive langsiktig økonomiforvaltning, samt en lovfesting av plikt til å benytte finansielle måltall og krav om redegjørelse for kommunens økonomi inntas i årsberetningen.

Fylkeskommuner samarbeider om prosjekter med kommuner. Regler om låneopptak begrenser muligheten for felles låneopptak i slike prosjekter. Utvalgets mindretall har kommentert problemstillingen i § 14-14. Fylkeskommunen kan ikke se at forslaget entydig gir anledning til at hver av partene lånefinansierer til sin andel. I dag kan fylkeskommuner og kommuner kun ta opp lån dersom de er juridisk eier og det er knyttet til eget bruk. Andel av fellesinvesteringen må ytes som tilskudd som ikke kan lånefinansieres. Dette skaper utfordringer i felles veiprosjekter og formålsbygg.

2.7 Kommunale foretak og interkommunalt samarbeid (NOU kap. 11 og 18)

Utvalget har foreslått at medlemmer av kommunestyre eller fylkesting og medlemmer i toppledergruppen ikke har adgang til å bli valgt til styret i kommunale foretak. Tilsvarende gjelder ikke for eiere av aksjeselskaper. Vestfold fylkeskommune støtter lovutvalgets forslag.

2.8 Egenkontroll (NOU kap. 23, 24, 25, 26 og 27)

Vestfold fylkeskommune er enig med utvalget i videreføring av bestemmelser om lovlighetstilsyn og innføring av bestemmelser om styrking av egenkontroll og ekstern kontroll. Vestfold fylkeskommune støtter utvalgets forslag om å utvide antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem, men mener at det bør innføres krav om at minst to medlemmer også er medlem av kommunestyre eller fylkesting.

Det er foreslått å flytte bestemmelser om internkontroll fra særlovgivningen til ny kommunelov. Forslaget innebærer en forenkling av dagens regler om internkontroll. Vestfold fylkeskommune støtter forslaget om å samordne regelverket for internkontroll, men mener at det bør innføres krav om årlig rapportering til kommunestyre og fylkesting i årsberetningen.

2.9 Statlig kontroll og tilsyn (NOU kap. 29.1 og 2 og 19.11)

Vestfold fylkeskommune støtter utvalgets forslag om å videreføre lovlighetstilsyn og mer dialog med kommunene ved statlig tilsyn og samordning av tilsynsmyndighet.

Vestfold fylkeskommune mener at det burde ha vært stilt krav til kommunene som er omfattet av ROBEK-registeret om å utarbeide konkrete tiltak for å få kontroll på kommunens merforbruk.

Med vennlig hilsen

Lisbeth Eek Svensson
direktør

Trine Olsen Kvile
advokat

Dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Vedlegg: Saksprotokoll

Kopi til: fylkesordfører

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 201604834-7
Saksbehandler Trine Olsen Kvile

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget 2015-2019	07.09.2016	91/16

Kommunelovutvalgets utredning 2016: 4 - Ny kommunelov. Høringsuttalelse

---

Sammendrag

I 2013 ble det oppnevnt et utvalg (Kommunelovutvalget) som fikk i oppgave å foreta en vurdering av kommuneloven av 1992. Den 06.04.2016 la Kommunal- og moderniseringsdepartementet fram Kommunelovutvalgets utredning knyttet til ny kommunelov.

Kommunelovutvalgets arbeid er samlet i NOU 2016:4, herunder utkast til ny kommunelov. Hovedstammen og hovedinnholdet i loven er beholdt, men det er foretatt mange og viktige endringer i enkeltbestemmelser. Forslaget innebærer blant annet at det kommunale selvstyret lovfestes, og det er innarbeidet nye bestemmelser som styrker egenkontrollen i kommunene og fylkeskommunene. Virkeområdet til loven er noe utvidet, og det er foretatt språklige forbedringer, visse endringer av lov-strukturen samt avklaringer av tidligere uklare rettstilstand.

Frist for høringsuttalelse er satt til 06.10.2016.

Fylkesrådmannens innstilling

Med bakgrunn i høringsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet datert 06.04.2016, slutter fylkesutvalget i Vestfold seg til forslag til uttalelse som inntatt i saken.

Fylkesutvalget 2015-2019 har behandlet saken i møte 07.09.2016 sak 91/16

Møtebehandling

Representanten Karl Einar Haslestad (AP) fremmet følgende forslag:
Endring av rådmannens innstilling punkt 2.7 Fylkesutvalget støtter lovutvalgets forslag.

Representanten Liselotte Aune Lee (AP) fremmet følgende fellesforslag på vegne av Ap, Sp, SV

Sakens s. 56, siste avsnitt lyder;

"Utvalget har foreslått at øverste administrative leder i en kommune eller fylkeskommune skal hete kommunedirektør. Vestfold fylkeskommune mener at rådmann og fylkesrådmann er innarbeidede stillingsbenevnelser på øverste administrative leder som bør videreføres for hhv. kommuner og fylkeskommuner."

Uttalelsen endres til

"Vestfold fylkeskommune støtter at øverste administrative leder i en kommune eller fylkeskommune skal hete kommunedirektør".

Votering

Fylkesrådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt

Haslestads forslag ble enstemmig vedtatt

Fellesforslag fra AP, SP og SV fikk 6 stemmer (4 AP, 1 SP, 1 SV) og falt mot 7 stemmer (3 H, 2 FrP, 1 Krf, 1 V)

Vedtak

Med bakgrunn i høringsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet datert 06.04.2016, slutter fylkesutvalget i Vestfold seg til forslag til uttalelse som inntatt i saken.

Endring av rådmannens innstilling punkt 2.7: Fylkesutvalget støtter lovutvalgets forslag.